

Norges vassdrags- og energidirektorat

nve@nve.no

HØRINGSUTTALELSE:

MELDING OM PLANLEGGING AV VINDKRAFTVERK I DALBYGDA I TYSVÆR KOMMUNE, ROGALAND

FNF-Rogaland er et samarbeidsnettverk mellom en rekke ulike natur- og friluftslivsorganisasjoner i fylket. Ni av disse gikk sammen om en fellesuttalelse til fylkesdelplanen for vindkraft da denne var ute til høring. Denne uttalelsen er i kraft av vår støtte for den endelig godkjente planen. Planen danner det beste faglige grunnlaget for konfliktvurdering av vindkraft i fylket. FNF mener at alle nåværende innmeldte, omsøkte, og godkjente prosjekter i Rogaland må behandles i samsvar med fylkesdelplanen. Vi ser med stor bekymring på at kommuner støtter meldinger og søknader om anlegg i svært konfliktfylte områder, slik som også er tilfellet for Dalbygda.

I følge vindkraftplanen er det foreslåtte anleggsområdet et regionalt turområde og et kraftverk vil ha svært negativ innvirkning på friluftsliv. I meldingen bagatelliseres dette med påstander som ikke dokumenteres. Anlegget vil påvirke Skjoldastraumen-området med sine tallrike, fredete kulturminner. Området er rangert til å ha høy kulturlandskapsverdi. Anlegget vil ha stor negativ innvirkning på naturen og det biologiske mangfoldet. Dette er et stort, sammenhengende og viktig viltområde. Totalt vurderes konfliktgraden som stor.

Andre forhold som har innvirkning på natur- og friluftsliv er lydens effekt på dyreliv (for turgåere blir det ikke lenger aktuelt), faren for iskast (på Høg-Jæren skjer dette nå i en radius på 50 – 70m), skyggekast, refleksblink, vibrasjon, konstant bevegelse og visuell innvirkning ellers. Den lavfrekvente lyden er ikke tatt med i betraktning, ei heller de andre forurensningene mht. dyr i området. Internasjonalt begynner dette nå å få mer oppmerksomhet og benevnes som vindmøllesyndrom både for dyr og mennesker.

Av størst bekymring er allikevel arealbehovet. Vindkraftverk legger beslag på langt større områder enn annen kraftproduksjon. Anleggsveiene er mest problematisk da de representerer store inngrep, blir effektive barrierer for flere arter og innsnevrer leveområder dramatisk. Forstyrrelsen av jordmassene representerer også store klimagassutslipp som vi ikke kan se tas med i beregninger. Tysvær kommune bør påse at dette tas med i eget klimaregnskap.

FNF-Rogaland er et samarbeidsforum for natur- og friluftslivsorganisasjoner. De frivillige organisasjonene representerer over 23 000 medlemskap og ca. 330 årsverk i frivillig arbeid. 13 organisasjoner er med i Rogaland: Norges Jeger og Fiskerforbund – Rogaland, Haugesund Turistforening, Norges speiderforbund Vesterlen krets, Rogaland KFUK-KFUM speidere, Syklistenes landsforening Sør-Rogaland, Norsk Ornitologisk Forening avd. Rogaland, Norsk Botanisk Forening Rogalandsavd., Sørmarkas venner, Rogaland Orienteringskrets, og friluftsrådene; Ryfylke, Dalane, Jæren, og Vest.

I meldingen til NVE nevnes det ca. 8 km med anleggsveier. Erfaringsmessig kan traseene under anleggsperioden bli flere titallsmeter brede (ref. Høg-Jæren med opp til 70 m. bredde). Regnestykket er skremmende! Det sier seg selv at det må brutal fremferd til for å anlegge vei i vårt kystlandskap som for en stor del består av fjell, knauser og sårbar lynghei. Disse veiene må i tillegg ha en veldig høy standard og de kan ikke følge haug og hammer som en traktorvei gjør. De brede veiene kommer til å ligge der som sår i naturen for evig og alltid.

FNF mener det er fullstendig unødvendig å rasere kystlandskapet for å satse på lokalsamfunnet og tilfredstille klimakrav. Det finnes mange alternativ til nærsatsing som kan bidra til styrket lokaløkonomi på mye lengre sikt enn vindkraftverk med sine svært usikre økonomiske forutsetninger. Verdien av naturen, friluftsliv og det spesielle landskapet ved Skjoldastraumen kan være et utgangspunkt for næringsutvikling av like stor eller større verdi. Denne mulighetsverdien bør også undersøkes grundig. Vi etterlyser samfunnsøkonomiske studier som sammenlikner alternative satsingsområder til energi før vi ødelegger Vestlandsnaturen. Det er heller ikke nødvendig å ødelegge naturen i slik grad for å nå klimamålene.

Den eksisterende konfliktvurderingen alene burde få lokale myndigheter og NVE til å fraråde videre arbeid med prosjektet. Vi har erfart at utredninger for andre anlegg har vært svært mangelfulle. Det er ytterst viktig at konsekvensutredningene gjøres grundig, profesjonelt, og følger EU standardene. I tillegg til en bred samfunnsøkonomisk vurdering, inkl. mulighetskostnadene, ber vi om følgende:

- KU-programmet må følge EU sine direktiv for konsekvensutredninger
- Undersøkelser må foregå i felten med datainnsamling over en tilstrekkelig periode og hyppighet for artene som finnes i områdene – minst ett år. Det holder ikke med eksisterende dokumentasjon, da denne kan være svært mangelfull mht. dokumentasjon av sårbare arter og mest sannsynlig utdatert. Samtaler og intervjuer er ingen erstatning for systematiske undersøkelser.
- KU-en må også vurdere de biologiske og naturmessige effektene av de ulike vei-traseene som blir foreslått i prosjektene. Realistisk og nødvendig total bredde på traseene, inkl. grøfter under og etter anleggsperioden, må spesifiseres. Data og sammenlikning med andre prosjekt må være fra like bratt og variert terreng.
- KU-en må gjøres av seriøse og velrenomerte firma som må navngis. Disse skal ha erfaring fra denne type arbeid, også fra prosjekt i andre EU land. Her er det ikke nok med enkeltpersons foretak. Spesifikk ekspertise på et smalere felt kan innhentes fra selvstendige konsulenter og kjente eksperter men må gjøres i samarbeid med firmaet som leder oppdraget.
- Firmaene må være uavhengige og ikke ha egne interesser i prosjektene.
- Firmaet/ene må velges basert på kvalifikasjoner og fullstendige, kvalitetsbevisste anbefalinger, ikke basert på lavest anbud.
- Det er ikke nok med eksisterende informasjon og enkelte feltbesøk – dette vil i så fall være i strid med internasjonale føringer inkl. EU direktiv og konvensjoner, samt Naturmangfoldloven

- Dersom omfanget av prosjektet endres må det kreves nye konsekvensutredninger
- KU-ene må følge kvalitative retningslinjer, undersøke mulige alternative områder, forutsi kumulative effekter, og foreslå å flytte prosjektene vekk fra potensielt konfliktfylte områder, og heller bygge nærmere eksisterende infrastruktur og menneskelig aktivitet.

Disse områdene er allerede konfliktfylte og NVE og Tysvær kommune bør vurdere om det i det hele tatt skal være vindkraftprosjekt i slike naturområder, før en går i gang med tidkrevende og kostbare utredninger, informasjonsvirksomhet og medvirkningsprogram.

Stavanger, 30. januar, 2012

For FNF Rogaland

Emily L. Halvorsen
Koordinator

Kopi:
Tysvær kommune
Fylkesmannen i Rogaland
Rogaland fylkeskommune